

ΕΛΙΚΩΝΙΟΝ ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Ἐνῶ κοντά στο παράθυρό μου καθημένη ἔκνεα πῶς ἔκνετοῦσα, γιὰ ν' ἀπατώ τὴν προσοχή τῆς μαμᾶς μου κ' ἔτσι καλλίτερα νὰ ἐπισκοπῶ τοὺς ὄσους περνοῦσαν ἀπὸ τὸ δρόμο, ἕνας ἑδαφιαῖος χαιρετισμὸς τοῦ Ἐλικῶνος μ' ἔκαμε ν' ἀνασηκωθῶ καὶ μὲ συγκίνησι ν' ἀντιχαιρείσω. Ὁ κύριος Ἐλικῶν, ἄλλο ποῦ δὲν ἤθελεν! ἤλθε κοντά στο παράθυρό μου κ' ἄρχισε νὰ χαιδεύῃ ἀπαλά τὴ παλαῖά μου συνήθεια: νὰ γράφω κ' ἐγὼ καί τι, ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο τότε, ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνωμαι γνωστὴ εἴτε μὲ ταῖς εὐφυολογίαις μου εἴτε ταῖς μωρολογίαις μου.

Εἶχα τόσο καιρὸ νὰ πιάσω πέννα. Μαζῆ μὲ τὰ τετράδια τῆς ἀρσκακιάδος, ἀφήκα καὶ τὴν πέννα καὶ τὸ μυαλό μου κάτω ἀπὸ τὰ κεντήματα, ἀπ'ταῖς συμβουλαῖς τῆς μαμᾶς μου, κάτω ἀπὸ τὰ νέα παραμύθια, ποῦ φέλνει διαρκῶς στ' αὐτὴ ἢ νοικοκυρωσύνῃ καὶ ἢ ἠθικὴ τοῦ σαλονιοῦ.

Λοιπὸν τὰ λόγια τοῦ Ἐλικῶνος μοῦ ἐξυπνησαν τὴν παλαῖά μου ὄρεξι: νάμαι κ' ἐγὼ λογογραφουσα! καὶ τοῦ ὑποσχέθηκα καί τι νὰ γράφω....

Μὰ τί νὰ γράφω; Ἀχ! ἡ φαντασία μου ἔχασε τὰ φτερά της. Πόσον ὑψηλὰ ἐπετοῦσα μιὰ φορὰ! ὄλο ἰδέαις μεγάλαις, ὄλο ὄνειρα, ὄλο αἰσθημάτων καὶ πόθους καὶ σκηνοθεσίας νέαις.

Μιὰ πατριωτικὴ λέξι τοῦ σεβαστοῦ Καθηγητοῦ μου μ' ἔκαμε νὰ μουντζουρώνω δέκα σελίδες ἀπὸ τὰ ἄθρα τετράδιά μου. Γιὰ πατριωτικὸς ἀεροδιθυράμβους! καὶ μιὰ γλυκειὰ φράσις κανενὸς νέου καλοῦ στοῦ δρόμο ποῦ περνοῦσα σεμνὴ κ' ἀδιάφορη! μ' ἔκαμε νὰ συντάσσω δέκα καρδιὰς ὑπὸ πέτραν καὶ ν' ἀποστηθίσω ἀντὶ τῆς παιδαγωγικῆς τῆς Γκασιὰ ταῖς παθητικὰς ἐπιστολάς.

Ἀλλὰ τώρα; Τώρα ποῦ τὰ χρόνια ἐκεῖνα πέρασαν;

Τὶ νὰ γράφω; Μόνον ἡ κοτσομπολιὰ μου μενε! Μ' ἀφοῦ ὑποσχέθηκα στὸν Ἐλικῶνα νὰ γράψω, κ' ἀφοῦ ἀλλοίως δὲν μποροῦ νὰ καθησυχάσω τὴν παλαῖά μου ὄρεξι ποῦ ἐξυπνησε διψαλέα, θὰ μεταχειρισθῶ αὐτὴ! Καὶ γιὰ νὰ μὴ κακοφανῆ σὲ κανένα θ' ἀρχίσω ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου. Εἶχα τὴ μανία νὰ φτιάνω κάπου κάπου σκίτσα. Καὶ τὰρ' αὐτὸ θὰ κάμω καὶ τὸ πρῶτο σκίτσο νὰ εἶναι τὸ ἰδικό μου. Εἶμαι τώρα 26 ἐτῶν. Μὴ δὲν μὲ πιστεύετε. Ἔχω αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα νὰ εἶμαι εἰλικρινῆς ἐντοῦτοις μοῦ φάνεται, πῶς ἔχω στήν ῥάχι μου 46. Γιατὶ τάχα; Χμ. Εἶμαι καὶ λίγο ἔμμορφη ἀκόμα. Τὰ μαλ.ιὰ μου τὰ περιποιοῦμαι πολὺ. Γι' αὐτὰ καὶ μόνο ἐξοδεύω 2 ὄρες στὸν καθρέπτη μου. Μοῦ λείπουν ἀρκετὰ δόντια, γι' αὐτὸ ἀποφεύγω νὰ γελῶ καὶ γι' αὐτὸ, ὄσοι δὲν μὲ γνωρίζουν καλὰ λέγουν πῶς εἶμαι μελαγχολικὴ! Πόσο ἀπαντώνται οἱ καλοὶ μου ἄνθρωποι! φροντίζω νὰ κάνω τὸ ντεκολτέρο μεγαλύτερο καὶ τὸ φόρεμά μου κοντότερο, ὅσον περνεῖ ὁ καιρὸς. Μ' αὐτὸ κρατῶ μέτριον μὲν πάντοτε, ἀλλ' ὠρισμένον ἀριθμῶν ματιῶν ἐπιθυμητικῶν ποῦ ἀρπάζω. Δὲν ξέρω, ἂν στο τέλος γυμνωθῶ τελείως γιὰ νὰ μὴ λείψῃ αὐτὸ. Ἀχ! θὰ ἦτανε γιὰ μένα θάνατος: νὰ μὴ μὲ κυττάξῃ κανεὶς! γιὰ τὴν χρόνια μου φεύγουν καὶ μοῦ ζαρώνουν τὰ πουδραρισμένα μάγουλά μου!

Θὰ εἶχα ἀποκατασταθῆ. Ἀλλ' ἡ μαμᾶ μου θέλει καλὸ καὶ ἄξιτο τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος γαμβρόν! Τὶ νὰ κάμη ἢ δυστυχισμένη.

Τὸ ὄνομα νὰ εἶναι, καὶ τὸ στομάχι καὶ ὁ πόθος ἄς φωνάζῃ κ' ἄς καίῃ.

Ἔξ ἄλλου ἐγὼ θέλω σύζυγο νὰ συμφωνῇ μὲ ταῖς ἰδέαις μου, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ ἰδέαις μου ἀλλάζουν κάθε στιγμῇ, ὁ κατάλληλος δὲν εὑρίσκεται. Τὶ κρίμα!

Πειράζω. Κακολογῶ. Κατακρίνω ὅτι ἐγὼ δὲν ἔχω. Δὲν χωνεύω τὴν νεότητά σταῖς ἄλλας συναδέλφους μου.

Μ' ἀρέσει τὸ κόρτε. Γιὰ καπρίτσο πολλὰς φορὰς ἐκτίθεμαι. Μ' ἀρέσει τὸ τραγοῦδι καὶ τραγοῦδῶ κ' ἄς κοροϊδεύουν ὄσοι χαριτολογοῦντες μὲ ἀκοῦνε.

Εἶμαι κ' ὄνειροπόλος. Πολὺ τέρπομαι μὲ τὰς ἀναμνήσεις, πρὸ πάντων τότε ποῦ ἤμουνα στοῦ Ἀρσάκειο. Πόσο ὠραῖος καιρὸς!

Ἐπαίρνα τὴ δάσκα κ' ἔφευγα ἀπὸ τὸ σπίτι. Στὸ δρόμο πετοῦσα. Μ' ἔδλεπαν τὰ παιδιὰ. Τὶ χαρὰς ἔταν μ' ἐπειραζαν! Πρὸ πάντων ἐκεῖνος ὁ Κοκὸς κ' ἐκεῖνος ὁ Νότης, καὶ ὁ Γιάγκος καὶ ὁ Τάτος καὶ ... Μὰ ὄλοι μ' ἄρσαν, μ' ὄλους τάφηνα. Κ' ἔτσι ἀπὸ τὸ δρόμον γεμάτη ἔμπνεα ἔμπνευσι στοῦ μᾶθημα. Κ' ἐκεῖ. Πόσον ἤθελα ν' ἀστεύωμαι. Ἐκύτταζα διαρκῶς στὰ μάτια τοῦ Καθηγητῆ μου τῆς Θεολογίας. Ἦταν τόσο συμπαθητικὸς. Κ' ἐκεῖνος στοῦ κήτταγμα μου τὸ ἐπίμονο μέσα στὴ Θεολογία ἀνακάτωνε καὶ τὰς ἐρωτικὰς ἐπιστολάς τοῦ Πρεβῶ.

Καὶ καμμιά φορὰ, ὅταν εἶχαμε Ὀμηρο, ἐρωτοῦσα τὸν Καθηγητῆν μου τὸν Ἑλληνιστῆ, τί σημαίνουν ἐκεῖνα ποῦ παραλίπαμε. Καὶ τότε ἐκεῖνος μ' ἐκύτταζε βλοσυρῶς ἔτοιμος νὰ βροντοφωνήσῃ κανένα προσβλητικὸν γερούδιον, ἀλλ' ἐγὼ τοῦ χαμογελοῦσα μ' ἠμίκλει στα μάτια καὶ τότε ἐκεῖνος ἐξυμνοῦσε τὴν Καλυψὼ καὶ τὰ σπηλαιὰ της. Καὶ πόσα ἄλλα ὠραῖα πράγματα! Πῶς πέρασαν γλήγορα;

Καὶ τώρα! Ἡ μαμᾶ νὰ μὲ συμβουλεύῃ τὸ σαλόνι νὰ λέγῃ χρῶα ποῦ δὲν θέλω. Ἦδ' ἐπιφυλακτικὸ κόρτε. Ἡ κοτσομπολιὰ κοντὰ στοῦ παράθυρο. Κ' ἡ ἀνάμνησις γιὰ ὅ,τι ἔχασα!

Δὲν θέλω νὰ μὲ λυπηθῆτε ὄχι θέλω νὰ γελάσητε μ' ἐμὲ, ὅποις καὶ ἐγὼ αὐριον θὰ γελάσω μὲ τὰ δικά σας βάσκα.

ΙΟΥΘΗΘ

ΦΙΛΗΣ ΜΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κάτου ἀπ' τὴ σκιάδα τοῦ γέρο-Πλατάνου ποῦ στέκει μπρὸς στὴ μπόρτα τοῦ ἐξοχικοῦ σπητιοῦ μας... κάτου ἀπ' τὸν γαλαζένιο οὐρανὸ... κ' ἀντικρὸ στὴ χρουσομένη Ἀνατολῇ... μὲ τῆς δροσιῆς τῆς Λύγης... τὸ γαργάλισμα τοῦ ρυακιοῦ ποῦ τρέχει δίπλα μου, καὶ τὴ μουσικὴ τῶν πουλιῶν... μὲ τὴν ψυχὴ πλημμυρισμένη ἀπὸ πάθος κ' ὄνειρα ἀγνά... παρθενικά... ὄσῃ μεθυσμένη, ἀπὸ τίς χάρες τοῦ καλοκαιριοῦ, κάθουμαι κατάχαμα στὴν πρασιναδά ποῦ ξεπλωμένη ἢ Ἐλπίδα γελᾷ, σοῦ γράφω αὐτὸ μου τὸ γράμμα φίλη χρυσή!...

... Τὶ νὰ σοῦ γράψω... τί νὰ σοῦ εἰπῶ; Τὰ λόγια τῆς ψυχῆς δὲν θὰ μορῆ ποτὲ τὸ ἄψυχο χαρτὶ νὰ στὰ εἰπῆ... ἢ πέννα δὲν ἔχει καμμιά δύναμι... τί νὰ σοῦ γράψω!... ἐδῶ ἢ Φύσις παρουσιάζει σωστὸν Παράδεισον... ἐδῶ ἢ ζωὴ ἀλλοιωτεῖται... ἐδῶ ἢ ψυχὴ ἀγκαλιάζεται τρυφερὰ μὲ τοὺς πόθους... ἐδῶ... ἐδῶ... ἄχ!... τί νὰ σοῦ εἰπῶ! πέταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ κ' ἔλα νὰ νοιώσης τὴ ζωὴ!...

Ἔλα φίλη ἀγαπημένη... ἔλα νὰ ἰδῆς πόσες χάρες ἔχει τῷμορφο καλοκαίρι... Γυρῶ τὰ βουνα, μὲ τὰ δένδρα τους... τίς πρασιναδες τους καὶ τ' ἄρνια ποῦ βόσκουνε, παρουσιάζουνε τὴ χάρι... τὴ μεγαλοπρέπεια τῶν ζωντανῶν ἔργων τοῦ Μεγάλου καὶ Ἀθανάτου Ζωγράφου!... Ἔλα γιὰ μιὰ στιγμὴ ν' ἀπολαύσουμε τὴ Φύσι, καὶ χωρὶς νὰ μιλάμε ἀχόρταγα νὰ τὴν κυττάμε... νὰ ἐγνώσουμε τίς ψυχῆς μας... νὰ ζευγαρώσουμε τὴ μυστικὴ μας εὐχαρίστησι, καὶ νὰ κουβεντιάζουμε χαρὶς μιλιὰ... νὰ συνεννογιώμαστε, μόνο μὲ

τὰ μάτια!

... Ἔλα καλὴ φίλη, γιὰ τὴν ὅσα κ' ἂν σοῦ γράψω δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ σοῦ μιλήσω τὴν ἀλήθεια!... Αὐτὴ ἡ ἀλήθεια δὲν γραφεται... Ἔλα... κ' ἐδῶ στὰ μυριάνδιστα χωράφια, ὄσῃ δυὸ ψυχῆς ἀγαπημένες, νὰ ἐνώσουμε τ' ἀγνά μας ὄνειρα καὶ τὴν ἀναπνοὴν μας, μὲ τῶν λουλουδιῶν τ' ἄθωο μῦρο!...

Πάτραι 2 Ἰουνίου 1919

Ἀνὶς **ΙΩΑΝΝΑ Δ. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ**

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΥΜΑ

Κῦμα ἀσθμαῖνον σπεύδεις νὰ φθάσῃς εἰς τὸ τέρμα σου... Φεύγεις τὴν μανίαν τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τὴν ὄργην τοῦ Αἰόλου καὶ ζητεῖς καταφύγιον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ αἰγιαλοῦ. Δὲν ἰλιγγιάς, δὲν τρέμεις πρὸ τοῦ τέλους σου! Μικρὸν καὶ μεταβάλλεσαι εἰς ἀφροῦς, μικρὸν καὶ διασκορπίζεσαι! Ἐὰν ἐγνώριζες τὸν δρόμον σου, θὰ διέφευγες τὸ πεπρωμένον, ἀλλὰ τὸν ἀγνοεῖς... Βάδιζε λοιπόν!

Καὶ σὺ ζωὴ ἀγωνιώσα σπεύδεις εἰς τὸ τέρμα σου. Ζητεῖς νὰ διαφύγῃς τὴν θύελλαν, ἢ τις μυκάται περὶ σὲ καὶ νὰ σωθῆς εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ τάφου... Δὲν ἰλιγγιάς καὶ δὲν τρέμεις πρὸ τοῦ ἀπαισίου σκότους, τὸ ὅποῖον σὲ περιμένει. Μικρὸν καὶ μεταβάλλεσαι εἰς χοῦν, μικρὸν καὶ διαλύεσαι. Ἐὰν ἐγνώριζες τὸν δρόμον σου, θὰ διέφευγες τὸ πεπρωμένον ἀλλὰ τὸν ἀγνοεῖς... Βάδιζε λοιπόν!

Ὁ ζωὴ, ὦ κῦμα! τὸ πεπρωμένον διαφυγεῖν ἀδύνατον. Τὶ θὰ ὠφέλει καὶ ἂν ἐγνώριζετε τὸν δρόμον σας; Γεννάσθε διὰ νὰ ζήσητε, γεννάσθε... διὰ νὰ ἀποθάνητε!...

Ἀλλ' ὦ κῦμα, ἡ ζωὴ σὲ ζητεῖ! ἄνοιξε τὰς ἀγκάλας σου καὶ σφίξου εἰς τὰς ἰδικὰς τῆς καὶ ἐπὶ τὸν μελωδικὸν ἦχον τοῦ ὑστάτου ἀσπασμοῦ σας παραδός τὴν πνοήν σου εἰς ἰδικὴν τῆς. Στέψον τὴν ὄργαν μορφήν τῆς μὲ τοὺς λευκοὺς ἀφροῦςσου καὶ δλιόσθαινε σιωπηλὸν καὶ θνητοκον διὰ μέσου τῶν ξανθῶν βοστρύχων τῆς. Αἱ τελευταῖαι σας στιγμαὶ θὰ διαωνίσουν τὴν ὑπαρξίν σας.

Τὸ κῦμα θὰ διαδέχεται τὸ κῦμα! ἡ ζωὴ θὰ διαδέχεται τὴν ζωὴν!

Πάτραι

ΕΥΘΥΡΡΗΜΩΝ

SONNET

Ἀχ! Πεταλοῦδα μου γλυκερὰ ἀφοῦ μέσ' στοῦ κελ-
λί μου
ἤρθες καὶ σὺ τὴν ἄνοιξι πικρὰ νὰ μοῦ θυμίσης,
καυνοῦργο πόθο δάνεισε στὴν ὄργανήν ψυχὴν μου
κ' ἔλα στὰ στήθη τὴν ζωὴ γλυκὰ νὰ μοῦ ξεπνή-
σης

Ἔνα κομμάτι δόσε μου ἀπ' τὴν ἀγνή χαρὰ σου
σὺ ποῦ γι' αὐτὴν γεννήθηκες καθὼς αὐτὴ γιὰ σίνα,
σὲ κόσμου ἐξένου φέρει με τ' ἄδολα φτερά σου
κ' ἄσε μ' ἐκεῖ νὰ ξεχασθῶ σὲ χρόνια περα-
σμένα.

Ἀλλὰ τί βλέπω; δὲν μ' ἀκοῦς; πῶς; φεύγεις;
εἶσαι ξένη
κ' εἶν' ἡ καρδιὰ σου ἀκαρδιὴ γιὰ κείνον ποῦ παι-
θαίνει

Φύγε! Μισῶ τὴν ὄψιν σου... δὲν θέλω τὴ χαρὰ
[σου]
Δὲν σοῦ ζηλεύω, ἀκαρδιὴ τὰ φεύγεται φτερά
[σου]

Ἔχω καρδιὰ στὰ στήθη μου, κ' αὐτὸ μού' ἀρ-
κετὸ!

ΠΑΝ. Κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ